

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 300 Lei

Fél évre ... 150 Lei

Negyed évre ... 75 Lei

Havonta ... 25 Lei

Hirdetések díjazás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Lapunk legfőbb közleményei:
Vázsonyi Vilmos súlyos vádjai.
Termelő, kereskedő és munkás a drágaságról.
A lupényi temetés.
Marcus prefektus marad.
Francia irók Petőfiről.
A fűtőházban is loptak.
Bonar Law békét akar.
Lemondott a Facta-kormány.
A város felirt a lisztrendelet módosításáért.
Törökország köztársaság lesz.

A maximálás.

A lisztárak maximálása idestova tragikus helyzetet teremt Arad város fogyasztó közönségére. Ma még meg lehet ugyan szerezni a mindennapi kenyérré való lisztet, de nyílt titok, hogy csakis maximális áron felül. S amely pillanatban a hatóság érvényt szerez a maximálási rendeletnek, abban a pillanatban nem lesz Aradon liszt. Végső fegyvernek itt maradna a — rekvirálás. Ámde ennek keserves az útja és csekély az eredménye. A háború alatti rekvirálások a termelőket eléggé megtanították arra, hogyan lehet a rekvirálásokat eredménytelenekké tenni. Isten mentsen meg tehát bennünket a rekvirált lisztből készült sovány, nagyon sovány kenyérről. S mégis helyeseljük a maximálást, mert a drágaság önmagától sehogyssem akar csökkenni. De ha van maximálás, annak ki kell terjednie az élelmickek egész sorozatára, mert hisz a termelők mégsem tartanak vissza, vagy rejthetnek el minden élelmiciket. Nem pedig azért, mert akkor belefutnának a saját zsrjukba. Ha azonban csak a liszt van maximálva, könnyű szerrel tarthatják azt vissza, mert a nem maximált tojás, sertés, vaj, zsir, zöldség stb. árából a termelők könnyedén fedezhetik szükségleteik költségeit. A liszt maximálása egymagában még csak félrendszer szabály sem. Sokkal, de sokkal kevesebb annál. Ha aztán áttérünk az összes élelmickek maximálására, akkor majd a termelők is elvárhatják, hogy ennek hatása az ipari cikkek egész vonalán érezhető legyen. Az élelmickek maximálása folytán várható olcsóbb megélhetés eredményének első sorban a munkabérek csökkenésében s ennek következtében a belföldi ipar olcsóbb termelésében kell kifejezésre jutnia.

a kormányra az a kötelesség hárul,

hogy biztosítson vagy teljes vámmentességet, vagy legalább is lényegesen redukálja a vámtarifát azon ipari cikkekre, amelyeket a belföld nem termel. Az igaz, hogy normális időkben a külföldi árakra vetett magas vámok egyik eszközt képezik a hazai ipar megteremtésének, csak hogy még nem élünk normális időkkel s pénzügyi helyzetünk még nem konszolidált annyira, hogy egy nagyszabású iparfejlesztési akcióra gondolkodni lehetne. Majd megjön az ideje annak

Nézeteltérések Prága és Belgrád között

(A keleti értekezlet a kisantant teherpróbája.)

Belgrád. Diplomáciai forrásból származó információ szerint a kisantant augusztusban megújított konvencióját a lausannei keleti értekezlet súlyos teherpróbának veti alá. A konferencián szóba kerülő kérdések egész sorozata nézeteltérést keltett Belgrád és Prága között s a nézeteltéréseket írásbeli diplomáciai uton idáig nem sikerült eloszlatni. Csehországnak Itá-

Is. Meg kell jönnie, mert Romániát óriási természeti kincsei predesztinálják rá, hogy Európa iparizáló államai közé emelkedjék.

A közgazdasági életnek megvannak a maga szigorú törvényei, amelyek ellen büntetlenül nem lehet vétetni. Olyan agrár államban mint Románia e törvényeknek egyik követelménye a drágaság kérdésével kapcsolatban az, hogy az élelmickek árai a csökkenésben jóval megelőzzék a munkabérek redukcióját.

liához való közeledése Belgrádban egyébként is bizonyos lehangoltságot és nyugtalanságot keltett. Miután a kisantant létrejöttének legfontosabb okai, a boisevizmus és a magyarországi támadások elleni védelem feleslegesnek bizonyult, a kisantant megszüntével rövidesen számolni kell. Egyedül Románia magatartása a döntő a kisantant további sorsára nézve.

A magyarság nem irredentista.

(Kavarodás a Szilágyi-féle interpelláció körül — Berekesztették a parlament ülészakát.)

BUCURESTI. A kamara mai ülésén elsőnek Tossi képviselő szólalt fel, aki kérdést intézett a kormányhoz, hogy hogy tüntethették ki Mihályi Péter képviselőt, aki annak idején, amikor a háború befejezésével tárgyalások folytak Erdély elszakításával kapcsolatban, Erdély elszakítása ellen szólalt fel. Strässer bukovinai képviselő az adóviszonyok miatt interpellál. Bratianu pénzügyminiszter beismeri, hogy az adóviszonyok miatt valóban zavarták, de nemcsak Bukovinában, hanem Erdélyben és az egész országban. Ezért a kormány ezt a helyzetet ismerve, sürgősen dolgozik az új adófizetési javaslaton. Elnök felszólítja Jorgát, hogy terjessze be a tegnapi gyűlésen jelzett interpellációját.

Jorga kijelentette, hogy nem interpellál, hanem csak megismétli a tegnapi kérdést és egyúttal felkéri a külügyminisztert, hogy illetékes helyen és megfelelő módon a külügyminiszteri székéből erősítse meg és jelentse ki, hogy mi ott, ahol most vagyunk, a történelem által igazolt jogokkal vagyunk és maradunk is. Mathel újból a Szilágyi-féle interpellációval foglalkozik. Erélyesen visszatartja a magyar képviselő támadásait. De támadja a román nemzeti pártot, hogy ismeri ma-

nifesztumával alkalmat adott a támadásra. Jorga tiltakozik a beállítás ellen és megállapítja, hogy a szerencsétlenség oka onnan ered, hogy az erdélyiek nem tudnak sehogy békességre jutni és így egymást falják fel.

Sándor József magyar párti képviselő biztosítja a kormányt és a parlamentet a magyar kissebbség őszinteségéről. A magyarság nem foglalkozik irredentizmussal, hanem közre akar munkálni a közjóért.

A Szilágyi-féle magyar parlamenti interpellációhoz szól hozzá két képviselő: Leonte Moldoveanu és Bantia Bognarea. Utánuk Duca külügyminiszter emelkedik szólásra és nagy figyelem közepette kezdi meg beszédét. Teljes mértékben osztja Jorga véleményét és kijelenti, hogy a Szilágyi-féle fenyegetésre a válasz mi lehetne más, csak megvetés. A koronázás — ugymond a külügyminiszter — évszázados jogunk betetőzése és egy ilyen magasrangú aktushoz akármilyen magyar képviselő szavai nem érhetnek fel s annak fényét a legkisebb mértékben sem homályosíthatja el. Sajnálom, — ugymond, hogy Szilágyi egy román párt argumentumait használta fel beszédének megtartásánál. De ennek a pártnak viselnie kell munkájának kö-

vetkezményeit. Biztosítom a Házát, hogy a kormány meg fogja vizsgálni a dolgot, hogy vajjon a Szilágyi-féle fenyegetések elhangzottak-e a magyar képviselőház plénuma előtt, annak a magyar kormánynak jelenlétében, amelylyel Románia diplomáciai viszonyban áll és amely diplomáciai viszonyt és vele együtt a szomszédai viszonyt minden formális kellékével tartja ébren. S ha a magyar kormány jelenlétében hangzott volna el az az interpelláció, amely az egész román állam egység és szuverenitás sérelmére, abban az esetben ennek is le fogja vonni a román állam az elvárható konzekvenciáit és lépéseket tesz az ügy elintézésére végett s biztosan reméli is, hogy Románia kormánya elégtételt fog kapni. Ez után megszavazta a kamara a községi törvény módosításáról szóló javaslatot. Végül Voitoianu belügyminiszter a rendkívüli ülészak berekesztéséről szóló királyi kéziratot olvasta fel, mire az ülés véget ért.

A szenátus ülésén elsőnek Balázs Ernő szólalt fel, aki nyilatkozatot olvas fel, amelyben sajnálatának ad kifejezést a tegnapi félreértett szavaiért. Hamar felolvassa a lakók ligájának javaslatát, amely egyszakaszos törvény megszavazását kívánja az evakuálás megszüntetéséről. Ács Sándor szilágyszónólóvól ugyan megválasztott szenátor szólalt fel, aki kijelentette, hogy nem óhajt résztvenni a parlament mostani munkájában. Munteanu indítványozza a szenátusnak, hogy ne vegyék tudomásul Ács Sándor szenatori megválasztását. Mosoiu miniszter olyan munkaügyi programot tűz ki, amely lehetővé teszi, hogy rövid időn belül Románia természeti és ipari kincseit értékesíteni tudják. Több javaslatot terjesztett be. Palurariu beszédet mond, amelyben vádolja a nemzeti pártot az ismeretes deklarációja miatt, amely arra volt jó, hogy az újabb magyar-román incidenst provokálta. Néliány, a kamarából áttett törvényjavaslat megszavazása következt, mire a szenátus ülészakát berekesztő királyi kéziratot olvasták fel, amellyel a parlament mindkét Házának rendkívüli ülészaka befejeződött. (Rador.)

Nyugdíjkifizetések. Az aradi pénzügyigazgatásnál működő nyugdíjosztály a november havi nyugdíjkifizetéseknel a következő sorrendet állapította meg: 2-án az állami nyugdíjasok 350. számig, 3-án ugyanazok 350. számtól végig, 4-én a tanítók nyugdíjai, 6-án a katonatisztek, valamint a katonatiszti özvegyek és árvák nyugdíjai kerülnek kifizetésre.

A kerületi elnök.

(Büntetés a miniszterelnök megsértése miatt.)

Drezda. Érdekes pört tárgyalt a zwickaui bíróság. Hänichen Pál, a schwarzengerbi kerület elnöke (a főispánnak felel meg ez a hivatal) azzal volt vádolva, hogy megsértette a szász miniszterelnököt és a szász képviselőházat. Hänichen Pálnak ugyanis az a szokása volt, hogy nézetét az eléje kerülő akták margójára jegyezte. A mikor a gyermeknevelésről szóló törvényjavaslat került a képviselőház elé, egy a javaslattal kapcsolatos akta szélére ezt jegyezte fel:

— Ezek a képviselők vagy megőrültek, vagy közönséges csirkefogók! Hiszen ilyen javaslat egyenesen alkotmányellenes s tisztára lehetetlenség.

Egy másik aktának a szélére, amely a miniszterelnök valamelyik rendeletével foglalkozott, ezt írta oda:

— Hülyeség! ... Mekkora számár! ...

Az akták az irattárba kerültek s talán soha nem értesült volna róluk és széljegyzetekről a köztársaság, ha Hänichen helyére nem olyan ember kerül, aki nem éppen a legjobb vélekedéssel volt róla. Az új kerületi elnöknek az volt az első dolga, hogy átnézte elődjének a dolgait, nem követett-e el valahol baklövést? Ahogy az aktákat vizsgálta, kezébe kerültek azok is, amelyek ilyen széljegyzetekkel voltak ellátva. Az utód nyomában a bírósághoz fordult s kérte, hogy

helyezze vád alá Hänichent feljebbvalóinak megsértése miatt. A bíróság ezt meg is tette s most hozta meg az ítéletét. Összesen 180 ezer márka pénzbüntetésre ítélte a volt elnököt. Csak azért nem szabott ki a bíróság fogházbüntetést, — így hangzott többek kö-

Vázsonyi Vilmos súlyos vádjai.

„Mi visszakívánjuk az időt, amikor Magyarországon élni és megélni lehetett.“

Budapest. A hetedik kerületi demokrata kör tegnapi vacsoráján Vázsonyi Vilmos nagyobb beszédet mondott a politikai helyzetről.

— Nekem mindegy, mondotta, hogy kinek a vezetésével kerülünk ki a mai helyzetből. A fontos az, hogy minél előbb kikerüljünk. A liberális blokk, amelyet most csináltunk, nem ismer vezéreket, csak intézőbizosságot, amely — ha kell — vállalja és vezeti a harcot. Arra hivatkoznak a mai hatalom urai, hogy minden, ami jogrendeltes volt, csak kilengésszámba megy és az ország órájának ingája egyébként normálisan ketyeg. Értem, ha a kilengések rövid ideig tartanak, de itt már túlsokáig leng az inga kifelé. Kell tehát, hogy legyen valaki, akinek érdeke, hogy az ingát lengesse. Olyan ország nem foghat tetteihez, ahol az egyik rész ellensége a másiknak. Kell valaminek lennie, ami fölüláll a pártokon és feleketeken, vagy ha úgy tetszik: a fajokon, hogy kivezessen bennünket a pusztulásból. A mai magyar politika hirdetheti magát százezer szer pántlikásan és sujtásosan ma-

zött az ítélet megokolása — mert Hänichen büntetlen előéletű. Más részt azonban szigorúan kellett vele eljárni, azért, mert az állam legmagasabb hivatalnokait és legmagasabb testületét, a parlamentet sértette meg. Dr. Hänichen természetesen felebezett az ítélet ellen.

gyarnak, még sem magyar. Csak az az igazi magyar politika, mely demokrácián alapszik. Mi visszakívánjuk azt az időt, amikor Magyarországon élni és megélni lehetett. Közöttünk nincs szó radikáliszmusról, mi nem vagyunk felforgatók. Uralmon lévő vezérfiaink között sokkal több az oktobrista, mint nálunk. A lenghagosabbak mind ott voltak Károlyi Mihály mellett és nagyon kevés tudna alibit igazolni. Az én szempontom az, hogy az október nem fontos, hiszen annyi október volt már az első óta. Engem csak az érdekel, mi lesz velünk, mikor virrad már fel ennek a szerencsétlen országnak? A kormány ne tüntesse fel úgy magát, mint akinek két véglet között kell balanszírozni. Balról senki sincs, aki végletnek számít, balról senki sem akar forradalmat, annál kevésbé, mert még mindig forradalom van. Mi csak egyenlő jogokat és szabadságot akarunk. Ingyen, bérmentve és házhoz szállítva rendelkezésére állunk a kormánynak, ha az egyenlő jogokat akarja biztosítani és nem enged olyan politikát csinál-

ben, lemondottak a magas sarokról és lapos sarkokat választottak. Alig pár nap múlva érezték, hogy ez valóságos megváltás, hogy valószínűségi élvezet ezekben a cipőkben járni, amelyekben a láb órákig tartó sétálás után sem fárad ki. Ha nem is olyan szép bennük a láb, mint a kecses rövid spanglis cipőkben, de minthogy a divat e percben tudni sem akar az apró lábokról, nemsokára ezeket a hosszú cipőket is szépeknek fogják tartani.

Az estélyi cipő még megtartotta egyelőre régi formáját, de nem lehet neki hosszú életet jósolni, mert a lábra nézve valóságos kínzás, hogy hol magas, hol alacsony sarku cipőket hordjon. Azok után a szenvedések után, amelyeket a kivágott cipő okozott, a nők többsége kétségtelenül szívesen fogadja a kényelmes, fáradtságot nem okozó cipőket. És aztán van ezeknek a cipőknek is olyan tulajdonságuk, amely a hiúságnak hizeleg: arisztokratikus karcuságban tünteti föl a lábat és így a hölgyek nemsokára szívesen fogják látni a szépségnek ezt a másik ideálját, amelyet a cipődivat most igyekszik kedvelté tenni.

ni és nem enged olyan dolgokat törvénybe iktatni, amelyeket a külföld előtt szégyelnie kell.

Ezután a numerus claususról beszélt és azt hangoztatta, hogy nemcsak az iskolákban, hanem a foglalkozási ágakban is van numerus clausus.

Bonar Law békét akar.

(Kiket hívnak meg a békekonzferenciára?)

London. A Saudringhamban megtartott titkos tanácson a király proklamációt írt alá, amelylyel az angol képviselőházat felosztatja és az új országgyűlést november 20-ra hívja egybe. Bonar Law miniszterelnök kiadta a választási manifesztumot. Programjának főbb pontjait a béke helyreállítását jelöli meg, a békének az egész világon helyre kell állnia. Hozzáfüzi ehhez, hogy Anglia minden külső állammal való viszonyában követni akarja azt a politikát, hogy elvállalt kötelezettségeinek lojálisan eleget tegyen. Emellett erősen el van határozva arra, hogy kötelezettségeit ne terjessze ki tovább. Végül ama reményét fejezi ki, hogy a Kelet-európai válság megoldására irányuló tárgyalások biztosítani fogják a tartós békét. Súlyt helyez az Egyesült Államokkal kötött barátságra. Az angol politikának legfőbb célja mindig ez legyen. A külpolitikát illetőleg a birodalom biztonsága érdekében szoros és állandó egyetértésben akar működni a gyarmatok és India kormányával. Ha a választásból többséggel kerül ki, első feladata lesz az új szerződés ratifikálása. Otthon a legfőbb gond a kereskedelem, az ipar és a munka fejlesztése. Utasítás ment a párisi és római angol nagykövetkekhez és más fővárosokba az angol külképviselethez, hogy egyöntetű meghívót bocsássanak ki a kelet-európai konferenciára, amely november 13-án Lauzane-ban lesz. Románia, Szerbia, továbbá a Konsztantinopolyi és angorai török kormányok, Görögország meghívókat kapnak a békekonzferenciára, amely hivatalosan lesz a tengerszorosok kérdésében is dönteni. Oroszország és Bulgária is meghívottak a konferenciára, de ezen nem vehetnek részt, míg a szignatárius hatalmak.

— A közigazgatás reformja. Bucuresti. A közigazgatási reformot előkészítő bizottság ma délelőtt ülést tartott, amelyen a reformtervezet alapkérdéseit tárgyalták meg. Két hét múlva újból összeül a bizottság, a mikor részleteiben is megtárgyalva végleg megszavazzák a reformtervezetet. A javaslat a községeket és a törvényhatóságokat kiveszi az államgyámsága alól és csak az általános és minden községnél és törvényhatóságnál egyöntetűen felmerülő kérdések maradnak állami közigazgatás alatt. (Rador.)

A női láb modern kiadásban.

Éveken át a kecses kis lábak és a rövid szoknya voltak divatban. Csak kevés nő volt tudatában annak, hogy a lába nem formás és még kevesebben vonták le ebből azt a következtetést, hogy ne kövessék a modern cipődivatot. De azoknak igazán kecses lábuk volt, szívesen hordták a magassarku kivágott cipőcskéket. De a divat nem ismert könyörületet és így a láboknak ama fogyatékoságai, amelyeket azelőtt a hosszú szoknya elhallgatott, a formátlan vas tag lábak, a csámpások és a ferde taposott sarkak napfényre kerültek. De a rut lábak látványáért kárpótot a bájos apró lábcskáknak a látása.

Hiába prédikáltak tehát a magassarku kivágott cipők divatja ellen. Egy nő se ismerte be, hogy az ő lábára nem való a kecses kivágott cipő és a cipészek tényleg értették a módját, hogy olyan kivágott cipőket csináljanak, amelyek a kevésbé szép lábakat is kecsesekké formálják át. A kis lábak kínai ideálját Európában is pajzsra emelték és akármilyen kínzó szerszám volt is a magassarku cipő mindazok részére, akiknek a

természet nem ajándékozott apró hamupipőke lábakat, hordták türelmesen, csak hogy kecseseknek látszassanak. Persze ennek akárhányszor rossz következményei voltak.

Most a divat könyörült meg azokon a szegény hölgyeken, akik alig bírtak már a magassarku cipőkben a lábukon állni és diktatóri hatalmával új cipőviseletet inagurált. A magassarku kivágott cipő eltűnt és helyét a hosszú orru laposarku félcipő foglalta el. Ez pedig szinte puritán módra egyszerű. Még a csillogó csattoktól és a selyem szallagoktól is megfosztották és csak egy józan, sima formájú cipő maradt meg, amely elődjéhez képest valóságos monstrum. A hölgyek nagy ellenszenvvel fogadták ezt a puritán divatot.

A kínai lábtól az angol női lábáig, amelyet éppenséggel nem lehetne szépek nevezni, túlságosan nagy volt az ugrás. Átmenetképpen magassarku, sima kivágott fél cipővel kísérleteztek még, amelynek a szélein kitokakodtak a lábizmok és valósággal elrontották a lábat, úgy, hogy a nők, akik alig tudták már járni ezekben a cipők-

A cinkotai asszonyirtó.

Budapest. A budapesti rendőrségre három héttel ezelőtt bizalmas értesítések érkeztek arról, hogy Kiss Bélát, a hírhedt cinkotai rablógyilkost egykori lakása körül látták ödöngeni. A rendőrség nem tulajdonított ugyan a feljelentéseknek nagy fontosságot, mégis bevezette a nyomozást, amelyben néhány nap múlva szenzációs fordulat állott be. A sátorai járőrhelyi határrendőrség azt táviratozta, hogy a magyar határon igazoló iratok nélkül egy Kiss nevű ember kelt át. A gyanús ember külseje teljesen megegyezik Kiss Bélának, a kéjgyilkos cinkotai bádogosmesternek személyleírásával. A több mint száz detektívvel megindított nyomozat kiderítette, hogy a határrendőrség Kiss Bélája azonos ugyan azzal, akit a cinkotaiak láttak és tényleg hasonlít a hétszeres gyilkoshoz de nem azonos vele, mert Kiss Sándornak hívják és többszörösen büntetett nemzetközi betörő. A legérdekesebb fordulata azonban most következik be Kiss Béla ügyének. A rendőrség megbízható helyről azt az értesítést kapta ugyanis, hogy Kiss Béla valóban él és pedig Szovjetországban, ahol a moszkvai sorozóbizottság egyik elnökeként működik. E jelentés szerint Kiss Béla álnév alatt él Moszkvában. A budapesti államrendőrség, bár mincsmódjában ellenőrzi a külföldi értesítés megbízhatóságát, kétségtelennek tartja, hogy Kiss Béla bűnügye nem ért még véget.

Harc a jegesmedvével.

(Riadalom a hamburgi állatkertben.)

Hamburg. A napokban az állatkertben izgalmas jelenetek játszódtak le. A medveketrecek tisztogatásánál egy barnamedve be-surrant a jegesmedvék ketrecébe. A két jegesmedve eleinte bámulva nézett a betolakodóra. Néhány perc múlva azonban egymásnak rontottak. A jegesmedvék irtózatason harapták és nyúzták barna rokonukat. A több sebből vérző állat ordítani kezdett, mire a többi állatok is nyugtalanodni kezdtek. Csakhamar az egész állatkertet dögés, bömbölés és ordítás töltötte be. A rettenetes zaj messze elhangzott, a környékbeli lakosság nem tudta mire vélni a különös hangversenyt. Fred Margussen díjbirkózó, aki éppen az állatkertben volt, felkapott egy vasrudat és a medvék ketrecébe rontott. Hatalmas sühintással valóssággal elkábította az egyik fehér medvét és a szomszédos ketrecbe tuszkolta. A másik fehérmedve erre a díjbirkózóra vetette magát. A ketrec mellett állók visszafojtott lélegzettel lesték a küzdelmet. Margussen csak nagynehézen tudott az állat öléséből kibontakozni.

Termelő, kereskedő, munkás a drágaságról.

— A maximálás miatt nem lesz liszt Aradon. — A védővámokkal drágítják az árukat.)

Általános feltűnést keltett Aradon az Aradi Közlöny mai számában megjelent közlemény, amelyben kimutattuk, hogy a kormány lisztmaximálási rendelete csődöt mondott, mert a malmosok és a pékek képtelenek azt betartani. A főpolgármester ma délelőtt a rendelet kényszerítő hatása alatt kiadta az első kerületi előjárásának az utasítást, hogy ellenőrizze a lisztárúsítást a hetipiácokon. Az elsőkerületi előjárás még a mai piacon nem fogatosította az intézkedést. Ennek tudható be, hogy ma még lehetett lisztet kapni Aradon a következő áron: Nullás liszt 7—7.20, főzöliszt 6.20—6.40, kenyér liszt 4.50 kilógrammonként. A gabonaműveket az alábbi áron árusították: Árpa 370, buza 450, szemes kukorica 450, csöves kukorica 200 lei volt métermázsánként.

Nem lesz liszt Aradon

Érdekesnek tartottuk érdeklődni a liszt- és gabona árusoknál a kormány maximálási rendeletének hatásáról. Egy pécskai gazdát kérdeztünk meg, aki elmondta, hogy azon a napon, amikor a rendeletet végrehajjták, már megszűnt Aradon a liszt és gabonaművek árusítása.

— Nem lesz senki — mondotta a pécskai gazda — aki a maximális áron tudjon árusítani, mert a kormánynak nem a búzán, meg a liszten kellett volna a maximálást kezdeni, hanem a ruházati cikkekben. Amíg drága a cipő, a csizma, a ruha, meg a fehérnemű, addig nem adhatjuk olcsóbban a búzát és ha a buza drága, a lisztet sem tudjuk maximális áron árusítani. Ha a kormány figyelembe vette volna az itteni állapotokat, nem hozta volna ezt a rendeletet, mert aki-ben egy kis szakértelem van, az tudhatja, hogy 450 leies búzából nem lehet 550 leies fehér- és 320 leies barnaliszttel előállítani. A búzát pedig akkor árusíthatjuk olcsóbban, ha olcsón ruházkozunk.

Mit mond a kereskedő?

Az információ alapján felkerestünk egy aradi kereskedőt és megkérdeztük, hogy miért nem árusítják olcsóbban a ruházati cikkeket, mert a gazdák a kereskedőket okolják a gabona drágaságért.

— A gazdáknak csak annyiban van igazuk — mondotta a kereskedő, hogy rendkívül drágák a ruházati cikkek. Azonban ebben mi nem vagyunk hibásak. A gazdák bennünk látják a bűnbakot, mert az árut tőlünk vásárolják drágán. A drágaság okai természetesen nagyon távol állanak tőlünk. Az okot elsősorban megtalálhatjuk abban, hogy Románia gyárpara annyira kezdetleges, hogy nem tudja a lakosság szükségleteit ellátni. A kereskedők kényszerítve vannak a szükséges árukat külföldről besze-

rezni. A külföldi drága árakhoz hozzájárulnak az óriási behozatali vámok. A kormány olyan nagy vámkat vetett ki a külföldi árukra, hogy ezek ezáltal 40—50 százalékkal megdrágulnak. Szóval az eredményt a kormánynál kell keresni, amely a lisztmaximálási rendeletet létre hozta. Azután befolyásolja az árak drágulását a munkabérek folytonos emelkedése.

Munkabér-emelések.

Egy munkást kerestünk fel, aki a következőket mondotta:

— Kénytelenek vagyunk a munkabérek állandó emelését követelni, mert az élelmiszerek, a ruházati cikkek árai is folyton emelkednek. Megélhetésünket csak munkabéremeléssel tudjuk biztosítani.

Ezzel az utóbbi véleménnyel visszakerültünk az okkeresésnek a kiindulási pontjára. Panaszkodik a termelő, a kereskedő és elégedetlenkedik a munkás. A drágaság okát tehát nem náluk kell keresni, hanem a régen áhított konszolidáció hiányában. (pg.)

Az exdetektív — negligzában

(Aradi betörők sikertelen bosszúja.)

Különös körülmények között lezajlott betörési kísérletről érkezett ma feljelentés az aradi rendőrségre. E. S. volt aradi detektív, akitől az összes környékbeli betörők reszketnek, mert előbb-utóbb a legszövevényesebb bűnügyeket is kiderítette: följelentette a rendőrségen azokat az ismeretlen tetteseket, akik a csütörtökről péntekre virradó éjszaka a lakásán jártak és ki akarták rabolni. Az eset csütörtökön éjjel fél egykor kezdődik, amikor E. S. a hálószobájában időzve, a szomszéd szobából különös zajt és motoszkálást hallott. Ha nem is érezte már magát aktív nyomozónak, mint exdetektív is könnyen megállapította, hogy a lakásán betörők járnak. Se fegyver, se más védőeszköz nem volt kéznél, csak egy hatalmas furkósbót. A detektív, aki negligzában volt már a késő éjjeli órákban, ezzel a furkósbóttal ötletesen oldotta meg a helyzetet. Jól tudva azt, hogy az aradi betörők régóta bosszút esküdtek ellene, s most nyilván azzal akarják csúffá tenni, hogy nem detektív minőségben törnek be nála: elhatározta, hogy megugratja az ismeretlen tetteseket. Jó hangosan elkiáltotta:

— Add csak ide egy percre azt a revolvert!

A szobában, ahol az exdetektív tartózkodott, egy árva lélek se volt rajta kívül. Nem is adhatta senki át a revolverét. De nyomban ezután a furkósbóttal hatalmas ütést mért az ajtóra, hogy csak úgy durrant. A betörők a másik szobában tényleg azt hitték, hogy a revolvert lötte ki E. S. és nyomban megfutottak. Csapot-papot felejtve, hanyatt-homlok menekültek el.

E. S. most már nyugodtan nyitotta ki a szomszéd szoba ajtaját. Nem csak a maga szészórt holmijait, de az aznap másutt is lopott és otte-

lejtett tárgyakat is lefedezte a szobában. A betörők sikertelen bosszújáról pedig jelentést tett az aradi rendőrségen. A nyomozás megindult.

Izabella főhercegnő butoral.

(Pozsonyból és Bécsből — Budapestre.)

Budapest. Izabella főhercegnő asszonynak két világszerte híres kastélyából, a pozsonyi és a bécsi Magyarországra kerülnek a muzeális értékű butorok és berendezések. A két kastélyt a Habsburg-javakkal együtt a csehek, illetve az osztrákok a magukénak mondják, a főhercegnő asszonynak azonban sikerült a nagy értékű kincsek közül mintegy hatvan vagon butort megmenteni, amelyeket most nem tud Budapestten elhelyezni, mert a főhercegnő asszonynak ott nincs kastélya. A főhercegnő addig is, míg kastélyt tud építeni, úgy helyezi el a butor remekeket, hogy azok a nyilvánosság számára is hozzáférhető helyre kerüljenek. A pozsonyi és bécsi kastélyok berendezése olyan muzeális ritkaságok, amelyek az egész világon ritkítják párjukat.

Értesülésünk szerint a hatvan vagon nem sokára Budapestre érkezik és a főhercegnő asszony most folytatja a megbeszéléseket Véghe Gyulával, az Iparművészeti Múzeum igazgatójával a butorok elhelyezése dolgában. A butorok között különös ritkaságok az olasz renesszánsz és a XVI. Lajos korabeli francia garnitúrák, azonkívül a negyven darabból álló nagyméretű régi gobelin, továbbá a kincsek két éri arany- és ezüstgyűjtemény. Izabella főhercegnő asszony elhatározását nagyban növelte az is, hogy az Esterházy-kincsek szintén az Iparművészeti Múzeumban vannak elhelyezve, még pedig a legjobb és leggondosabb körülmények között.

Az Iparművészeti Múzeum jelentőségén rendkívül sokat lendítene, ha a terv sikerülne, hiszen ez történt az Esterházy-műkincsekkel is, amelyeknek híre olyan nagy, hogy nem akad Budapesten külföldi vendég vagy látogató, aki el ne jönne a múzeumba, hogy megtekintse azokat. Érdekes, hogy külföldön sokkal nagyobb híre van az Iparművészeti Múzeumnak, mint Magyarországon. Éppen most a Népszövetségi Ligák Uniójának budapesti tanácskozása alkalmából egy délután bejött a múzeumba gróf Mensdorf-Pouilly, aki kérte, hogy engedjék meg neki az Esterházy-kincsek megszemlélését. Izabella főhercegnő asszony butorainak az Iparművészeti Múzeumba való elhelyezéséről Véghe Gyula még nem tud bővebb részleteket. Azonban a főhercegnő asszony a jövő hét folyamán gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter társaságában meglátogatja a múzeumot, hogy a végleges megbeszéléseket befejezzék.

HIREK.

A fűtőházban is loptak.

(Folynak a kihallgatások az Astra gyári tolvajlás ügyében.)

Az Astra-gyári lopásokkal kapcsolatos kihallgatások még ma sem értek véget a rendőrségen. Ma délelőtt ismét egy tanuló tartóztattak le, aki réz-gépalkatrészeket próbált árusítani. A tartóztatott fiúról kiderült, hogy a fűtőházban van alkalmazva. A gyermek bevallotta, hogy őt Bogdán és Horváth nevű munkások bízták meg a tárgyak eladásával. A rendőrség letartóztatta a két munkást, akik beismerték, hogy a fűtőházi lopásokat ők követték el. A nyomozás tovább folyik. Alapos remény van arra, hogy a fűtőházban is sikerül letartóztatni egy nagyszabású bünszövetkezetet.

— A belügyminiszter szabadságon. Bucuresti. Vaitoianu belügyminiszter tíz napi szabadságra Németországba megy. Ez idő alatt Constantinescu földművelésügyi miniszter helyettesíti.

— Ausztria bucaresti új követe. Budapest. Knoblauch budapesti osztrák követet Bucurestibe helyezték át. Utóda Calice hágai követ lesz. Prágában Ausztriát ezentul csak ügyvivőség képviseli.

— Kitüntetés. Dr. Eugen Motiu, a temesvári és az aradi kerületi CFR. vasutigazgatóság jogúgyosztályának a főnöke, kitüntetésül f. é. augusztus 21-iki kelettel a koronarend tisztjévé nevezetett ki.

— A magyar-cseh tárgyalások. Budapest. A magyar-cseh tárgyalások kedvezően folynak. Hivatalos közlést ugyan még nem adtak ki, de a lapok szerint az általános bevezető kérdéseket elintézték, majd áttértek a helyi forgalmi kérdések rendezésére. A komárom-sátoraljai helyi és egyéb határforgalmi kérdésekben mindkét félnek speciális kívánságait kölcsönös egyetértéssel intézték el. A legfontosabb anyag: az árucserre egyezmény még nem került napirendre.

— Kinevezés. Eugen M. Sendrea volt főügyész, a temesvári és aradi kerületi CFR. vasutigazgatóság jogúgyosztályánál I. o. ügyvédé nevezetett ki.

— A császár menyasszonya — az elődnek. Berlin. Vilmos császár menyasszonya koszorút küldött az elhunyt császárné sansoussi parkban levő sírjára.

— Abrányi Kornél emlékezete. Budapest. Abrányi Kornél, a kitűnő zenetanár és zeneesztétikus centenáriumát fényes keretek között ünnepelték meg szülőfalujában, Nyirábrándban. A diszkozyülésen beszédben méltatták Abrányi zenei munkásságának jelentőségét és elhatározták, hogy szobrot állítsanak emlékére. A község főterét pedig róla nevezik el. Az ünnepélyen megjelentek a kiváló zenész sírjára koszorút helyeztek.

— Budapesten leszakadt egy ház emelete. Budapest. A Csengery-utca 44. számú ház első emeleti folyosója leszakadt. A gerendák áttörték a földszinti lakások mennyezetét. A ház már régóta rozoga állapotban volt s ez okozta a mennyezet leszakadását.

— Atutalásokat jutányosan és pontosan eszközöl a Lloyd-Bank (Minorita-templommal szemben.)

— A köztisztviselők fizetésjavítása. Ma az aradi pénzügyigazgatósághoz leirat érkezett, amely közli, hogy a parlament elfogadta a köztisztviselők fizetésjavítását. Bármely összegben élvezett drágasági pótlékok másfélszeresét kapják ezután a tisztviselők és ezenkívül minden tisztviselő család 1 gyermek után 100, két gyermek után 150, három vagy több gyermek után 250 lei családi pótlékot kap havonta. Az új illetményeket október elsejéig visszamenőleg állapították meg és november elsején mindkét hónapra járó illetményeket egyszerre kapják meg a tisztviselők.

— Megdrágult a fehérenmü-tisztítás. Az aradi fehérenmü-tisztító intézetek tulajdonosai ma fentjártak dr. Robu János főpolgármesternél és kérték, hogy az érvényben levő árakat maximálják, amely árak így valamivel magasabbak lennének az eddigieknél. Kérésüket azzal indokolták, hogy a nyersanyagok árai tetemesen megdrágultak. A főpolgármester helyt adott a kérelemnek és a mosatási árakat következőképpen maximálta: Álló-gallér 1 lei, dupla gallér 1.25, kézelő 1.30, ingmell 3, férfiing és keményített mell 3, ugyanaz kézelővel 6, hálóing 3, alsónadrág 2.25, harisnya 0.30, zsebkendő 0.50, törülköző 1.25, női ing 3, 6 személyes asztalterítő 4, 8-10 személyes terítő 6, asztalkendő 1.25, kávésszalvéta 0.75, paplanlepedő 4, ágylepedő 2.50, dunyhahuzat 5, párnahuzat 2.75.

— Vászonlopás. Varjasi István Str. Metianu (Forray-utcai) kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy üzletéből háromezer lei értékű vásznat elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Hitelbe adott árúért is fizetendő a forgalmi adó. A pénzügyigazgatóság a következők közlését kéri: A pénzügyminiszter 1922. október 11-én kelt 151709. számú rendeletében úgy intézkedik, hogy az ügyletek után járó 1 százalékos adót fizetniük kell a gyárosoknak, a kereskedőknek és iparosoknak úgy a készpénz mellett, mint a hitelben végzett ügyletek után is — az elutasított, megsemmisített vagy ki nem fizetett ügyletek már bevételezett adója a Hivatalos Lap (Monitor Oficial) 1922. évi aug. 1-én megjelent 95-ik számában közzétett törvény 33. cikke értelmében a később fizetendő adóból fog levonni. Az ezt nem követők a törvényes büntetéseknél teszik ki magukat. Margineantiu, pénzügyigazgató.

— András görög herceget elfogták. Athén. András herceget, akit Görögország katonai összeomlásával vádolnak, Korfuban elfogták.

— Betiltották az adventisták aradi kongresszusát című cikkünkre azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a tervezett összejevetelt rendes imaházukban, Str. Vasilie Stroescu (Teleky-utca) 2. számú házban meg is tartották. A nyilvános előadásokról csupán azért mondtak le — saját akaratukból, mert a külföldi előadó nem érkezett meg a kitűzött időre. Az adventisták az elhalasztott nyilvános vallási előadásokat valószínűleg később fogják megtartani.

— Haladás előadása délután háromnegyed hatkor a Kulturpalota nagytermében.

— Timisoara—Arad válogatott vasárnap délután fél négy órakor a Glória CFR sporttelepén.

— Tuberkulozis elleni egyesület hangversenye közbejött akadály miatt október 31-én, kedden este 8 órai kezdettel a Kulturpalotában tartatik meg.

— Székudvar rom. kath. iskolaszéke a fegyelmi szabályok 6 paragrafusának 6) pontja értelmében felhívja Neumann Ede kántortanítót állására 8 napon belül visszajönni.

— Elfogták a paulisi kereskedő tolvaját. Egy hónappal ezelőtt Simon Manó paulisi kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy a míg üzleti ügyben Aradon járt, lakását feltörték és onnan mintegy 100 ezer lei értékű ruhaneműt és ékszert raboltak el. Az aradi államrendőrség széleskörű nyomozást vezetett be, amelynek kapcsán letartóztatta Simon Manó cselédjét, akiről kiderült, hogy segédkezett a rablásban, vagy tudomással bírt róla. A cselédleány konokul tagadott tegnapig, amikor a talált bűnjelek alapján sikerült letartóztatni a betörés egyik tettesét, Kuffulean Péter rovtomultu foglalkozás nélküli csavargót, aki bevallotta, hogy a leány is tudott a betörésről. Az elrabolt holminak egy részét a rendőrség megtalálta. A károsult nagy jutalmat tűzött ki a sikeres nyomozás esetén. A rendőrség hamarosan letartóztatja a többi bűntársakat is.

— Stinnes Hugó szállodát vásárolt. München. Az előkelő Continental vendéghazát tegnap megvásárolta Stinnes Hugó. Ez a szálloda a bajor főváros legnagyobb üzeme s most, hogy a vállalat nagy tőke fölött rendelkezik, bizonyára nagy fellendülésnek néz elébe.

— Az újságokat minden esetben továbbítani kell. A CFR. vezérigazgatósága elrendelte, hogy abban az esetben, ha egy vonat podgyászokcsija megsérül és le kell kapcsolni, az újságokat semmiesetre sem szabad az állomáson hagyni, hanem ugyanazzal a vonattal kell továbbítani.

— Elfogott betörő. Weinberger Ferenc aradi ékszerész lakására a napokban betörték és több ezer lei értékű fehérenműt vitték el. A rendőrség ma letartóztatta Teucar Istvánt, aki beismerte, hogy a betörést ő követte el. Teucart átkísérték az ügyészségre.

— Új üstökös. Hamburg. A hamburgi csillagvizsgálóban Baade dr. a Hattyu-csillagképben új üstökösöt fedezett fel, amelynek pályája délkeleti irányú. Az üstökös, amelynek fényessége a 11.5 osztályú csillagokkal egyenlő, csupán jó műszerekkel figyelhető meg. Az új üstökös az 1922. c. nevet kapta.

— Leszállítják a cseh vasuti és postatarifát. Prága. A cseh miniszterelnök a kormányprogram során kijelentette, hogy a legközelebb a vasuti és postai tarifát leszállítják.

— Áprilisban vonul be az új korosztály. Az 1923. évi korosztály bevonulása 1923. április 1-én lesz. Az új korosztályok ezután mindig április 1-én fognak bevonulni.

— Egy veszedelmes betörő nyomában. Cluj. (Kolozsvár.) Biró János ezelőtt három héttel betört a báró Zeyk-család monostori-uti lakásába s cinkosai segítségével 60 ezer lei értékű ékszereket s ruhákat rabolt el. Mocsán V. kerületi detektív elfogta, de egy őrizetlen pillanatban megszökött a rendőri őrszobából. A rendőrség Aradról értesítést kapott, hogy egy Biró Jánoshoz hasonló személyleírású fiatalember ékszereket akart elzalogosítani az egyik aradi ékszerüzletben. Az aradi rendőrséget felhívták a veszedelmes betörő letartóztatására.

— A kemalisták kiutasítják a keresztényeket. Páris. Athénban, mint a Chicago Tribune jelenti; hire jár, hogy a kemalisták megkezdtek Adaliában a keresztény lakosság kiutasítását.

Románia elégtételt kér.

(Hivatalos jegyzék a magyar kormányhoz.)

BUCURESTI. A román kormány hivatalos jegyzéket intézett a magyar kormányhoz, amelyben felvilágosítást kért, hogy miképpen tartja összeegyeztethetőnek a jelenlegi magyar kormány annak a diplomáciai viszonynak a fennállását, amely Románia és Magyarország között fennáll a történet eseményekkel akkor, amikor Románia uralkodójának megkoronázását sértő kifejezésekkel illették a magyar parlament nyilvános ülésén? Felhívja a magyar kormányt, hogy tartson újabb vizsgálatot és gondoskodjék, hogy teljes elégtételt biztosítson ebben a kérdésben Románia részére. (Rador.)

BUDAPEST. A Magyar Hírlap munkatársával közölték illetékes helyen, hogy a déli órákig nem érkezett meg a kisan... jelzett de... marsa.

A város felirt

a lisztrendelet módosításáért

Ma délelőtt dr. Robu János főpolgármester magához kérte báró Neuman Alfrédot és az aradi pékmestereket, hogy folytassa a tegnapi megkezdett lisztmaximálási rendelettel kapcsolatos tárgyalásokat. A főpolgármester kijelentette, hogy belátja a malomtulajdonosok és pékmesterek súlyos helyzetét, azonban a miniszter utasítására **kénytelen végrehajtani a maximálási rendeletet.** Tegnap a város vezetősége feliratot intézett a kormányhoz, amelyben kifejtette, hogy az itteni viszonyok mellett a rendelet végrehajtása veszélyeztetné Arad kenyérellátását. A délelőtti tárgyalások teljesen eredménytelenek voltak és a főpolgármester is elismerte a malmosok és a pékmesterek álláspontját, a mely szerint a kormány nem vette figyelembe az itteni viszonyokat. A reggelen ugyanis a rendelet végrehajtása nem jár nehézséggel, mert az előirt kétféle típusú liszt minősége meg sem közelíti a nálunk használt és megszokott jóminőségű lisztet. A malomtulajdonosok és a pékmesterek abban a helyzetben vannak, hogy ha a rendeletet sürgősen nem vonja vissza a kormány, kénytelenek fizemüket beszüntetni.

A vörös szemhéjak.

(Uray Tivadar és a nagy Petőfi-film.)

Budapestről írják ezt a kedves apróságot. Uray Tivadar, az aradi származású tehetséges budapesti színművész mostanában gyakran jelenik meg a Fészek-klubban vörös s fardt szemekkel. Egy idő óta megfigyelték barátai, akik fejszólva adták tovább a hírt, hogy Uray alighanem éjszakázik, lumpol valahol, amiből pedig baj lesz, mert a szép és ugyancsak tehetséges Urayné, Ággy Böske illyesmi-ben nem ismeri a tréfát. Végre az egyik jóbarát megemberelte magát és tegnap este, a „Gretchen” előadása után, amelyben Uraynak megérdemelt nagy sikere volt, felelősségre vonta a művészt:

— Micsoda dolog az, hogy ilyen lump életre adtad magadat! Uray szörnyen ekesodálkozott. Ő a világ leghiszegebb emberének tartotta magát és nem tudta mire vélni ezt a szemrehányást. Végre megmagyarázták neki, hogy a vörös szemhéjak csalhatatlan árulói és tanúi feslett életmódjának. Erre azután nagyot kacagott Uray.

— Megsüthetitek detektív tudományotokat! Hetek óta csináljuk már a nagy Petőfi-film műteremfelvételeit, egész délutánokon át rendkívül éles reflektorok és izzó lámpák közvetlen közelségében kell játszani, gyakran szembe nézve a felvétel kedvéért a legerő-

sebb fényvel. Ettől vörös a szemem!

A művész barátai elhatározták, hogy Uray védekezését a jövőben maguk is felhasználják és

ha valakinek nagyon kilimpolt a képe, meg a szeme, ezt a trükköt használja ezután kifogásnak, ha a szolidaritásról való jó véleményt fenn akarja tartani.

- TŐZSDE TÁVIRATOK. -

Zürichi devizajelentések:				Aradi kurzusok:		
Oktober 27.	Nyitás	Zárlat	Tegnap	Oktober 27.	Mai	Tegnap
Bucuresti	3.65	3.65	—	Valuták:		
Berlin	0.12 1/2	0.12 1/2	0.12	Dollár	160.—	156.—
Newyork	554.—	556.25	551.—	Márka	0.04 1/2	0.05 1/4
London	446.—	2475.—	2449.—	Szokol	4.95	5.—
Páris	88.65	88.25	88.10	Dinár	2.20	2.25
Milano	21.70	21.15	22.70	Fr. fran	11.30	11.25
Prága	17.80	17.20	17.65	M. korona	0.06 1/2	0.06 1/2
Budapest	0.21 1/2	0.22	0.21 1/2	Kifizetések:		
Zágráb	2.20	2.20	2.20	Budapest	16.40	16.—
Varsó	0.045	0.045	0.045	Bécs	4.90	480.—
Bécs	0.0073	0.0073	0.00725	Berlin	0.04	0.03 3/4
bélyegz.	0.0078	0.0078	—	Prága	4.90	5.10

A budapesti devizaközpont árfolyamai:			Bucuresti kurzusok:		
Oktober 27.	Mai	Tegnap	Oktober 27.	Mai	Tegnap
Napoleon	9200	9300	Márka	0.04 1/4	0.04.10
Dinár	37.60—89.20	40.—41.60	Fr. frank	11.30	11.30
Amsterdam	995—1007	988—1000	Sv. frank	28.50	28.50
Bukarest	16—17	15.50—16.50	Szokol	5.05	5.05
Kopenhága	—	—	Dinár	2.35	2.40
Krisztiania	—	—	Dollár	158.—	156.—
London	11200—11500	11200—11500	Osztr. kor.	0.0024	0.0025
Berlin	0.67.60—70	0.67.60—70	M. korona	0.06 1/2	0.06 3/4
Milano	95—100	100—105	Kifizetések:		
Páris	176—181	178—183	Páris	11.12	11.10
Prága	78—82	80—84	London	768.—	700.—
Stockholm	673—698	673—688	Newyork	160.—	158.—
Zürich	460—475	462.50—477.50	Milano	6.40	6.30
Bécs	0.0345—855	0.0345—0.0355	Zürich	29.—	29.—
Szofia	16.50—17.50	15.50—16.50	Prága	5.05	5.10
Zágráb	8.40—9.80	10—10.40	Bécs	0.00209	0.00215
Newyork	2500—2575	2500—2575	Berlin	0.03 1/2	0.0388
Varsó	21.60—23.50	22 1/2—24 1/2	Budapest	0.06 1/4	0.06 1/2

Közgazdaság.

Téves tőzsdejelentés.

Budapestről azt jelentette ma a Magyar Távirati Iroda, hogy ma reggel a Wiener Nachrichten tette a magyar korona zürichi árfolyamát 20-ban adta meg. Ezt a hírt az említett hivatalos hely ismételt kérdészködére megerősítette, ezzel szemben a prágai csefi sajtóiroda az említett árfolyamot 0.21.50-nel közölte. Berlini kapcsolat késése folytán a Magyar Távirati Iroda csak 11 óra 30 perckor ellenőrizhette a helyes árfolyamot, amelyet a Wolff-ügynökség 0.22-vel ad meg. A Magyar Távirati Iroda külföldi átszámítások alapján megállapítja, hogy Wienen keresztül érkezett 0.20-as árfolyam eddig ismeretlen okokra visszavezethető önkényes kombináció. A külföldi ügynökségeknél a szükséges intervenció megtörtént.

A budapesti Devizaközpont, a mely ma a legtöbb külföldi értékárát alábbszállította, a lei árfolyamát ismét felemelte. Budapesten a leit mindig paritáson alul jegyezték, most egyrészt a lei emelkedése, másrészt a budapesti leihiány miatt a Devizaközpont árfolyamaiban - kénytelen a lei valódi értékéhez közeledni. A dollár ma ismét erősen emelkedett Zürichben és ez az emelkedés a romániai piacon is mutatta hatását.

— Budapesti értéktőzsdényítés (október 27.) Salgó 36000, Rima 11000, Kőszén 123000, Államvasut 30750, Cukor 136000, Olaj 8600

Budapesti értéktőzsde zárlat (október 27.) Magyar hitel 9850, Osztrák hitel 950, Salgó 37000, Rima 12900, Déli vasut 8200, Államvasut 31000, Kohó 40000, Atlantika 6050, Ganz 625000, Kőszén 127500, Papir 4000, Nasic 154000, Szlavónia 3925, Országos fa 2900, Földhitel 7000, Viktória 52500.

— **Bécsi hivatalos zárlat** (október 27.) Prága 2950, Zágráb 525, Budapest 28.30, Bucuresti 485, London 330400, Newyork 74300, Páris 5110, Zürich 13350, Berlin 14.25.

— **A piaci árak.** A mai hetipiacon a következők voltak az árak: Tojás 1.40—1.50, tej literje 4—5 lei vaj kilója 65—70 lei, kővér liba kilója 28—30 lei, sovány liba párja 120—160 lei. Az állatvásár árai a következőleg alakultak: szarvas marha 8—10 lei, borjú 15—16, sertés 26—30 lei kilogrammonként élősúlyban.

Szerkesztői üzenet.

Özv. T. A.-né Arad. Sziveskedjék délután 4 és 5 óra között a szerkesztőségbe befáradni.

A. B. Armenis. Bélyegek vásárlásával nem foglalkozunk.

Lemondott a Facta-kormány.

PARIS. A Havas-ügynökség jelenti: A Facta-kormány a fascis ták ultimátuma következtében beadta lemondását.

RÓMA. A Stephani-ügynökség jelenti: A miniszterek tegnap megjelentek Facta miniszterelnöknél és felajánlották lemondásukat, hogy a miniszterelnök teljes szabadsággal megvizsgálhassa a politikai helyzetet. Facta megköszönté a bizalmat és a döntést fenntartotta magának. **Orlandó** aki Turin mellett találkozott Giolittivel, táviratozott Factának, hogy Giolitti kész a fascis ták nélkül kormányalakításra. A fascis ták kongresszusának megszakitása egészen váratlanul következett be. A fascis ták vezérei sietve elhagyták Nápolyt és 24 ezernyi felfegyverzett táboruk is kivonult Nápolyból. Az események okáról a legkülönbözőbb híresztelések vannak forgalomban. A nacionalista sajtó valószínűnek tartja, hogy **Róma ellen készül akció.**

BÉCS. A Neue Freie Presse értesülése szerint az olasz kormány a nápolyi fascista-napon történtek miatt lemondott. A lap érdeklődésére Milanoban megerősítették a hírt.

RÓMA. Mussolini fascista-vezér utolsó beszédében kijelentette, hogy a fascis ták kezükbe veszik a kormányt erőszakkal is.

RÓMA. Valamennyi fascista szervezet általános mozgósítást elrendelték. A helyzetet mindennek ellenére optiniszitikusan itélik meg. Azt hiszik, hogy Orlandó vagy Giolitti alakítja meg az új kormányt.

RÓMA. Az esti lapok tegnap nyugtalanító híreket közöltek a fascis ták szándékairól. Hírlik, hogy a párt parancsot adott, hogy a kötelekek álljanak készenlétben. Nagy feltűnést keltettek **Grandi** képviselő fenyegető szavai. Mindennek tetejébe bekövetkezett a **lira árfolyamának zuhanása**, ami valószínűleg szintén hozzájárult a kormány lemondásához.

PARIS. Giolitti elnökletével új kormány van alakulóban. A külügyi tárcát valószínűleg Orlandó kapja. Orlandó és Violi tárgyalásai arra vezettek, hogy a fascis ták megkapják a közmunkaügyi miniszteriumot, ezenkívül megígérték nekik, hogy a hadügyi és tengerészeti miniszteriumok élére katonák kerülnek.

A szerkesztésért:

KÁROLY JÓZSEF
felel.

Cenzurat: **Dr. ROMUL MAGER.**

TUNGSRAM
A LEGTARTÓSABB ÉGŐ TÖRLETES
A LEGGAZDASÁGOSABB ÉGŐ VILÁGÍTÁSI

„A HINDU SIREMLÉN” I. részének reprise **AZ URÁNIÁBAN**
hétfőn, kedden, szerdán
Jegyek elővételben az **APOLLO** elővételi pénztáránál válthatók d. e. 10-12-ig, d. u. 5-9-ig.

Nikkelezéseket, bádages munkákat, ugyszintén vizvezetőket újat és javításokat legjutányosabban vállal

Kohn József, Arad, Strada Consistoriului (Bathhány-utca) 32.

NYILTTÉR.

Az ezen rovat alatt közzétett hirdetések nem vállalnak felelősséget.

Gr. Alevra, Str. Unirei

(Fábán 6.-u.) 4-5. sz. alatti borozójában az üzletvezetést átvettem, ahol havi abonensek is felvétetnek.

6195 Szíves pártfogást kér

Wittman József.

Pályázat kántor-tanítói állásra.

Páncota, a magyar tannyelvű om. kath. iskolánál üresedésben álló kántor-tanítói állásra pályázatot hirdet az iskolaszék.

Javadalmazás: 1. tanítói fizetés 6000 lei készpénz, 32 köbméter tüzifa, melyből a tanterem is tüzendő; 2. kántori fizetés 950 lei készpénz, 12 kis hold szántóföld, 48 köbméter tüzifa beszállítva, természetben lakás, stóladijak.

Kivánatik: magyar és német nyelvű oktatásra jogosító kántortanítói oklevél, a magyar és német nyelv tökéletes ismerete, hogy a tanító szükség esetén mindkét nyelven is tanítani képes legyen; iskolai énektanítás és a kath. dalárda vezetése.

Pályázati kérvények október 31-ig a páncotai plebániánál beadandók. A választást nyilvános énekpróba előzi meg s akik arra meghívást kapnak, azoknak utiköltségét megtéríti Páncota, 1922. október 21. 12567

AZ ISKOLASZÉK.

FEKETE SZALON - GARNITURA

valódi műremek dus gyöngyház és réz interziával, mely áll: 1 kanapé, 8 fotel, 1 asztal, 1 konzol (tükör, 1 fali tükörből. Ezenkívül egy selyem perzsa ima-szőnyeg. — Majdnem új bordó plüss diván, 2 antik ruhaszekrény dus interziával, csillárok, petroleum függő lámpák, varrógépek, festmények mélyen le-szállított áron eladó. Utazóbundák és lábszákók kölcsönbe is!

A. Schächter, Arad, Piata Plevei (Árpád-tér) 5.

Halottak napjára

gyönyörű 12457

koszorúk és virágcsokrok

a legjutányosabb árért készítenek:

Liczko Lajosné virágüzletében, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 28. Sírok gondozása és díszítése szintén elvállalják.

A legszebb és legolcsóbb nyomtatványokat

AZ

ARADI KÖZLÖNY

könyvnyomdája készíti.

Apró hirdetések.

Levelezés.

„FEHÉR HOLLÓ.” A JELZETT NAP-PON 6b VÁROM. 5192

„HAMUPIPÓKE.” A JELZETT IDŐBEN VÁROM. 5191

Házasság.

KÉRESEM házasság céljából oly férfi ismeretséget, kivel Braziliába mennék. Levelet „Középkor” jellegre a lap kiadó-hivatalába kérek. 5186

Alkalmazás.

NOUS CHERCHONS UNE GOUVERNANTE cultivée et moyen âge, chez une fille adulte La science parfaite de la langue Française est nécessaire. Ce, qui enstruit le piano et la langue Anglaise, sera intéresser en avantage. Les offres avec les prétentions sous le devise „Cultivée” sont envoyer dans l'administration d'„Aradi Közlöny” Arad. 5000

MODERN lámpacsernyők készítését olcsón vállalok. Cim a kiadóban. 13725

PÉNZTÁRNOKNÓ felvéteuk Szabó drogeriába. 12570

GYERMEK MELLÉ ajánlkozik fiatal leány. Cimeket kiadoba kér. 5182

PERFECT főzőnő 1-ére uriházhoz ajánlkozik. Cim Wallinger hirdetőjében 12456

EN-GROS segéd alkalmazást nyer Samuel Gutmann cégnél. 12571

Vétel és eladás.

MIG a készlet tart, selyem Duvefin 29 Leiért Vándornál, Str. Metianu (Förrey-utca.) 5181

ANTIK feiler északi szövet zongora-tarkó, kétüléses csukott hintó eladó. Str. Bolintineanu (Arany J.-utca) 1. Fűrészgyár mögött. 5180

ELITE, STAR, JUNO stb. ószi divatlapok Kerpelnél. Vidékre is pontos küldés. Ugyanott 20.000 kötet könyv olcsó ki-árusítása. 12701

PÉRFI téli kabát teljesen jó karban, közepertmetre eladó. Cim a kiadóhivatalban. 5194

EGY gyönyörű szép komplett hálószoba berendezés eladó. Értekezni Piata Pestelor (Hal-tér) 5. ház mesternél. 12572

BUTOROK. Ebédlő, háló, uriszoba, szalon, irodai, zongora, egyes fa- és vasbutorok, divány és matrátok és egy színházi teljes berendezés, volt Kabaré, mozinak is alkalmas, jutányos árban eladotnak. CAROL GARAI magazini de mobile Calea Banatului (Asztalos Sándor-utca) 5. 12031

VEHET, ELADHAT, CSERÉLHET! Műtárgyak, szobrok, szőnyegek, porcellán ritkaságok, antik butorok kiállítása. Szép művészeti Szalon. Ortutay-palota. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 20. 11911

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

GAZLÁMPÁK. téli kosztüm, boa, lexikon eladók. Luther-utca 1. II. Nagyk-nál. 5183

EBÉDLŐ PERZSA 29.000, ebédlő szmirna 22.000, Salon Artistique (Fischer Eliz-palota.) 12021

ELADÓ új smoking és frakköltöny, valamint három elegáns férföltözet. Megtekinthető 11-1-ig Str. Consistoriului (Bathhány-utca) 27. II. 7. 12571

Ingatlan.

EGY háromszobás magánház eladó Calea Saguna (Váriassy, Lajos-utca) 24. 5177

STRADA Grigorie Alexandrescu (Bercsényi Miklós-utca) 7. számú ház lakással eladó. Cim a kiadóban. 5187

STRADA SAVA RAICU (György-utca) 86. számú 4 szobás modern magánház eladó. 5184

STRADA STROIESCU (Teleky-utca) 15. számú sarokház eladó. Bővebbet Óvárynál, Strada Velicium (Lipót-utca) 6. 5193

Üzletek.

BELVÁROSI jóforgalmu cipészüzlet teljes berendezéssel eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 12457

Különbéle.

EZERJÖFÜ gyomorelixir, pártatlan hatásu szer gyomor és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfuvtottság, emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógy-szertár Aradon. 10831

TÁRSULNÉK százezer leiel jó üzlethez, vagy vállalathoz. Ajánlatot „Jó üzlet” jellegre kiadóhivatalba kérek. 5079

Ha bármilyen ingatlant

venni akar, forduljon bizalommal:

Wallinger-Irodához,

Str. Eminescu (Deák F.-u.) 10., ahol olcsón eladó magán és bérházak, üzletek, mal-mok, birtokok állandóan előjegyzésben vannak. 12457

DENTAL DEPO.

Adolphe Candol, Bucuresti

tudatja a t. fogorvos és fogász urakkal, hogy Erdély főlk lerakatot

Str. Nikolae Iorga (volt Jókai-u.) 2. sz.

slatt, hol az összes fogászati anyagok, eszközök és berendezések kaphatók.

Utánvát mellette egész Erdély területére szállít. Kérésre árjegyzékkel szolgál.

Aradi Hitelbank és Takarékpénztár RT.

Arad, Strada Alexandri (Salacz-utca) 6. 5088

Elfogad betéteket magas kamatozással. Átutalásokat eszközöl. :-: Előleget ad árukra.

Az általános IPAR

szállítunk azonnal raktárról:

Bőr hajtószipjak
Balataszipjak
Gummszipjak
Gummitömölök és lemezek
Klingerit és Asbest
Fibrelemezek
Tömítőanyagok
Csapágy-fémek
Szijtáresák fából
Gépolajok
Hengerolajok
Tovotaszir
Kovapor (Kieselguhr)
Sodronyzegek
Olajozó készülékek
Möllerupphészülékek
Manometersk
Mérőpálcák
Mikrométerek
Mérőeszközök
Theodolitok
Reszelők és csavarok
Csiszoló korongok
MINIMAX-készülékek
Graphit olvasztó-tégelyek
Ellenőrző órák
Sodronykefék
Szénvillák
Gázosóvek és idomdarabok
Stb. stb. 5106

A legjobban felszerelt raktár minden műszaki cikkben.

Raktárjegyzékek azonnal és bérmentve.

E. Sz. G. E. Géposztálya

Sibiu (Nagyszombat) Só-utca 22.

Regia Monopolurilor Statului
Circumscripția de cultura tutunului
„Chisineu—Arad.”

No. 623—27. Oct. 1922.

Publicațiune.

Se aduce la cunostintă generală că in ziua de 7. Novembre 1922. orele 9—11. Dimineata, se vinde prin licitație publică orală in oborul de vite din Comuna Chisineu—Arad una pareche de cai (una eapă de 8 ani si un cal de 12 ani) care sunt proprietatea statului.

Doritori care voesc a lua parte la această licitație, să se prezinte la data de mai sus in comuna sus numita.

Cai se pot vedea in or ce zi, la resedinta Circumscripției de cultura tutunului, R. M. S. din comuna Chisineu—Arad. 5186

Seful Circumscripției
N. Datzu.

A „CURTICI”-i

szövetkezet keres egy üzletvezetőt felelősséggel. — Ajánlatokat az elnökséghez.

Utlevelekre vizumot 55.— Leiért legpontosabban leggyorsabban a „Kelet” hírlapiroda szerez